

Nr 1650

av herr Lövenborg och fru Marklund om en plan för industrispridning i anslutning till utbyggnaden av NJA.

Befolkningsutvecklingen i Norrbotten uppvisar en splittrad bild. Luleå kommun noterade vid årsskiftet den största folkökningen med 2 166 fler invånare än i fjol. Pajala kommun redovisar däremot den största procentuella minskningen bland landets alla kommuner. Nästan lika illa ställt är det i Övertorneå kommun. Folkminskning noteras också för Överkalix, Arvidsjaur, Arjeplog och Jokkmokk. Kommunerna i nordöstra Norrbotten har stora svårigheter med sysselsättningen.

Stora förhoppningar knyts nu till Stålverk 80 och utvecklingen i övrigt vid NJA. Situationen är nu sådan att det krävs omedelbara åtgärder i en rad kommuner, men självfallet kan industriell spridning utgående från NJA bli ett starkt bidrag i ansträngningarna att skapa sysselsättning i andra kommuner än Luleå.

Att vidta alla tänkbara åtgärder för att söka astadkomma bredaste möjliga effekt av miljardsatsningen i Luleå måste därför ses som en ytterst angelägen uppgift. Dels är det viktigt att expansionen i länets residensstad får måttliga proportioner, dels måste också andra kommuner komma med i bilden redan på nuvarande stadium.

Fran olika kommuner ställer man redan nu kraven om att NJA skall lägga ut olika typer av legotillverkning. Det är berättigade krav, och såvitt vi kan förstå har NJA inga principiella invändningar däremot.

Uppbyggnaden av Stålverk 80 i Luleå är en framgång för folkopinionen, som sedan länge har krävt att en större del av ravarän skall förädlas inom det egna länet. Men satsningen på en så stor statlig basindustri som NJA måste också ske med en bestämd målsättning att gagna helheten. Det ligger ingen fördel från folkets synpunkt med en utveckling som innebär extrem expansion i ett geografiskt begränsat område samtidigt som det sker utarmning av andra.

I folkets intresse ligger tvärtom en planmässigt styrd utveckling som ger människor chans att leva kvar i sin hembygd. Regional balans och jämlikhet är ett primärt intresse i riksmattstock, men det måste också vara det i länssammanhang. Det är mot den bakgrunden viktigt att man från statens, kommunernas och NJA-ledningens sida målmedvetet planerar för en länsomfattande industrispridning utgående från NJA och Stålverk 80.

Fran NJA-ledningens sida har man ställt sig mycket öppen till kraven om en industriell spridning, men man har också aberopat kostnadsaspekten för en sådan planering. Självfallet innebär det etableringskostnader osv. Fran samhällets synpunkt kan man emellertid inte bortse från

samhällsnyttan, att arbetskraften redan finns, att man inte behöver satsa hart på nya bostadsområden, att man ute i aktuella kommuner har en uppbyggd samhällsservice osv. Allt detta måste med i den totalekonomiska kalkylen, men det är självfallet inte NJA som ensamt skall svara för de kostnader som är förenade med en omfattande och målmedveten industrispridning.

Mot den bakgrunden finner vi det rimligt att staten garanterar NJA ett särskilt ekonomiskt stöd för en målmedveten länsomfattande uppbyggnad av nya industrier knutna till NJA. Resurser och expertis bör så fort som möjligt sättas in på den arbetsuppgiften och målsättningen vara att söka utveckla nya produkter med NJA som råvaruleverantör. Produktregistret i Norrbotten är ännu mycket smalt och domineras av råvaruproduktion och halvfabrikattillverkning. Fältet för nya initiativ till tyngre och lättare industri är stort.

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen uttalar sig för en plan i syfte att åstadkomma största möjliga industrispridning i anslutning till utbyggnaden av NJA och hos regeringen hemställer att en sådan plan snarast utarbetas jämte förslag om anvisande av anslag i erforderlig storlek.

Stockholm den 24 januari 1975

ALF LÖVENBORG (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)